

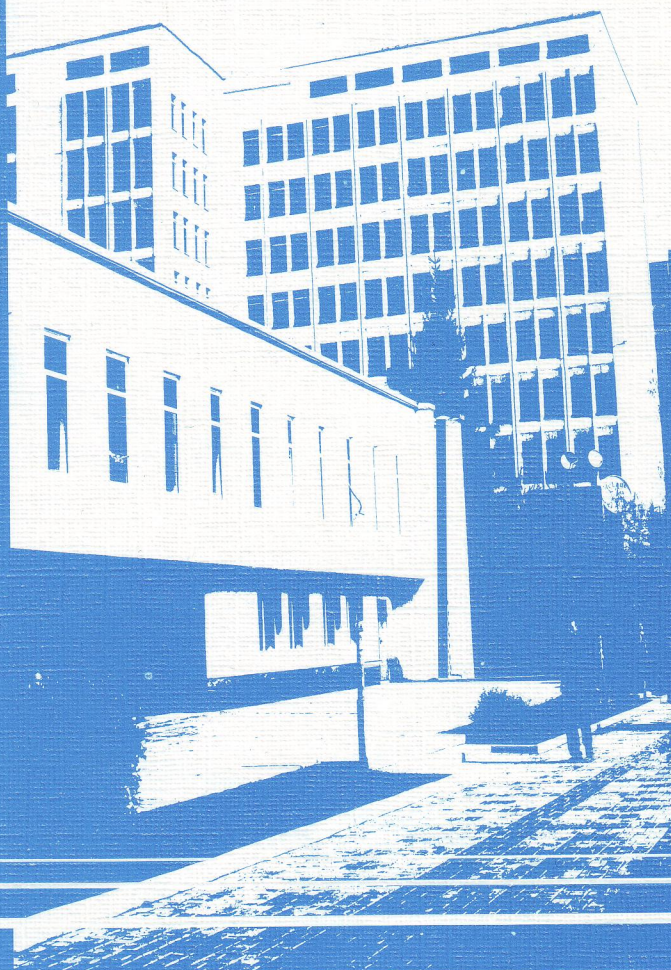

Серія:
Економічні
науки

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИПУСК 30

Збірник наукових праць затверджений ВАК України як фахове видання з економічних наук (постанова президії ВАК України від 10.02.2010 р. №1-05/1).

Випуск 30 друкується за рішенням Вченої ради ЧДТУ, протокол № 8 від 26.04.2012 р.

Головний редактор *Лега Ю.Г.*, д.т.н., професор

Заступник головного редактора *Хомяков В.І.*, д.т.н., професор

Відповідальний редактор випуску *Яценко В.М.*, д.е.н., професор

Редакційна колегія:

Волощук Г.О., д.е.н., професор, ЧДТУ; *Качала Т.М.*, д.е.н., професор, ЧДТУ (відповідальна за розділ „Регіональна економіка”); *Куценко В.І.*, д.е.н., професор, ЧДТУ; *Нусінов В.Я.*, д.е.н., професор, Криворізький технічний університет; *Пасічник Ю.В.*, д.е.н., професор, ЧДТУ; *Петкова Л.О.*, д.е.н., професор, ЧДТУ; *Харічков С.К.*, д.е.н., професор, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАНУ; *Чернюк Л.Г.*, д.е.н., професор, ЧДТУ; *Школа І.М.*, д.е.н., професор, КНТЕУ; *Яценко В.М.*, д.е.н., професор, ЧДТУ (відповідальний за розділ „Фінанси, бухгалтерський облік і аудит”); *Єресько І.Г.*, к.е.н., доцент, ЧДТУ; *Кобко В.І.*, к.е.н., доцент, ЧДТУ; *Шигимага А.Ф.*, к.е.н., доцент, ЧДТУ (відповідальна за розділи „Загальні питання економіки”, „Проблеми управління, організації та планування”).

Рецензенти:

Червен В.В., д.е.н., професор,

Миколаївський державний аграрний університет,

Бутнік-Сіверський О.Б., д.е.н., професор,

Інститут післядипломної освіти Національного університету харчових технологій

Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного
3 41 університету. Серія: Економічні науки: Випуск 30: У трьох частинах / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси: ЧДТУ, 2012. – Частина II. – 255 с.

У збірнику подані матеріали наукових досліджень, які висвітлюють широке коло актуальних проблем реформування економіки України.

Для студентів, аспірантів, викладачів вузів та науковців економічного профілю.

УДК 378.001.89:33/477.46(082)

© Колектив авторів, 2012

	Жарікова О.О. Організаційно-методичні аспекти обліку необоротних активів судноремонтних підприємств	128
3	Хорунжак Н.М. Перспективи розвитку інформаційних технологій в обліку	134
7	Капля І.В., Ніколашин А.О. Інтернет-банкінг: регулювання та проблеми використання в Україні	139
11	Назарова К.О. Модернізація нормативно-правового регулювання аудиту в контексті інтеграційних процесів в економіці	143
15	Лопатовський В.Г. Оцінка підходів щодо виправлення помилок у податковій звітності згідно з Податковим кодексом	146
19	Волинець В.І., Мельничук І.В. Автоматизований облік статутного капіталу акціонерних товариств	151
22	Калабухова С.В. Класифікація аналітичних способів і прийомів дослідження економічної системи підприємства	154
25	Ільченко Л.Б., Бондарчук Т.В. Удосконалення організації обліку давальницької сировини нерезидентів під час надходження та переробки її українськими підприємствами	158
29	Погорелова Е.В., Прокопович Л.Б., Кискина Ю.А. Бухгалтерський аналіз як направлення економічного аналізу	162
33	Шерстюк О.Л. Використання нормативно-правової інформації в аудиті фінансової звітності	166
36	Труфіна Ж.С., Труфен А.О. Класифікація доходів як методологічна основа обліку фінансових результатів	171
40	Худокормова М.І. Економіко-правовий механізм запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, в Україні	175
46	Макарович В.К. Облік факторингових операцій: міжнародний досвід та вітчизняна практика	180
51	Дудкевич О.В., Гузар Б.С. Шляхи посилення інформативності системи фінансової звітності	184
55	Куцинська М.В. Теоретичні положення обліку за центрами відповідальності у ДВНЗ	188
59	Кошель Д.О. Кредитні деривативи як інструмент зниження кредитного ризику	192
63	Голик М.В. Оцінка кредитоспроможності позичальників в банках України: проблеми та перспективи	196
68	Сокова М.А. Класифікація наслідків впливу легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, на національну економіку країн та світову економіку	199
72	Ратушна О.П. Вплив елементів облікової політики на фінансові результати	204
75	Корягін М.В. Розвиток бухгалтерського обліку в системі управління вартістю підприємства	209
81	Крот Ю.М., Ворона Ю.Ю. Особливості формування та обліку резерву сумнівних боргів	213
85	Крот Ю.М., Маслюк І.О. Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення ведення обліку та оцінки товарно-матеріальних цінностей в Україні	217
89	Гавриленко В.О., Кулинич О.В. Напрями удосконалення обліку витрат торговельних підприємств та шляхи підвищення ефективності їх діяльності	221
93	Овсюк Н.В. Особливості складання фінансової звітності публічних акціонерних товариств за міжнародними стандартами	224
98	Гейєр Е.С. Теоретико-методологічні основи моделювання бухгалтерського обліку податкових різниць	228
102	Кузіна Р.В. Проблемні питання впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні	233
107	Лаговська О.А. Бухгалтерська звітність як джерело інформації про вартість підприємства: моніторинг української практики	239
111	Головай Н.М. Удосконалення облікової політики в умовах функціонування інтегрованої системи обліку	242
116	Радченко К.М. Внутрішньогосподарський контроль витрат підприємства	246
121	Ілляшенко К.В. Особливості бухгалтерського обліку в умовах інформаційної економіки	250

9. Мельник Л.Г. Фундаментальные основы развития / Л.Г. Мельник. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2003. – 288 с.
10. Мочерний С. Синергетичний підхід в економічному дослідженні / С. Мочерний // Економіка України. – 2001. – № 5. – С. 44–51.
11. Ніколенко С.С. Господарсько-політичний механізм сучасної ринкової економіки / С.С. Ніколенко, І.О. Пінчук. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 153 с.
12. Популярна юридична енциклопедія / [Кол. авт.: В.К. Гіжевський, В.В. Головченко, В.С. Ковальський (кер.) та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 528 с.
13. Скакун О.Ф. Держава і право: підручник / О.Ф. Скакун – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 520 с.
14. Чухно А. Господарський механізм та шляхи його вдосконалення на сучасному етапі / А. Чухно // Економіка України. – 2007. – № 3. – С. 60–67.
15. Скакун О.Ф. Теория государства и права: учебник / О.Ф. Скакун – Харьков: Консум, Университет внутр. дел, 2000. – 704 с.
16. Аверьянов А.Н. Системное познание мира: методологические проблемы / А.Н. Аверьянов. – М.: Политиздат, 1985. – 263 с.
17. Грачева М.В. Инновационное предпринимательство, его риски и обеспечение безопасности / М.В. Грачева, А.С. Кулагин, С.Ю. Смирнов // Инновации. – 2002. – № 5. – С. 63–67.
18. Жалинский А.Э. Специальное предупреждение преступлений в СССР: вопросы теории / А.Э. Жалинский – Львов: Изд-во «Вища школа», 1976. – 193 с.
19. Философский энциклопедический словарь. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 576 с.
20. Gilmor W.C. Dirty money. The evolution of money laundering counter-measures / Gilmor W.C. – Strasbourg, 1995.
21. Mc. Smith J. Money Laundering Struggle Enforces / J. Mc. Smith // Operational Risk. – 2003. – № 1. – P. 2–12.
22. Levi M. Money Laundering [Електронний ресурс] / Michael Levi and Peter Reuter. – University of Chicago, 2006. – Режим доступу: <http://www.puaf.umd.edu>.

Стаття надійшла до редакції 15.03.2012.

УДК 657:339

Макарович В.К., ст. викладач

Закарпатський державний університет

ОБЛІК ФАКТОРИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

В статті раскрыта специфика отечественного учета факторинговых операций с учетом международного опыта в разрезе двух концепций: концепции учета «реализации права требования долга» и концепции учета «уступки права требования долга».

Ключевые слова: факторинг, факторинговые операции, дебиторская задолженность, учет факторинговых операций.

In the article the specifics of factoring operations national accounting, taking into account international experience in the context of two concepts: the concept of accounting «the realization of debt requirement right», and the concept of accounting «the assignment of debt requirement right» is revealed.

Key words: factoring, factoring operations, accounts receivable, accounting of factoring operations.

Постановка проблеми. Достатність і своєчасність фінансування поточної господарської діяльності підприємств – необхідна умова для стійкого розвитку і високої конкурентоспроможності сучасного бізнесу. Однією з форм фінансування поточної діяльності підприємств є факторинг – як фінансування фінансовим агентом підприємства-клієнта під поступку дебіторської заборгованості. Сьогоднішні реалії і перспективи розвитку вітчизняного фінансового ринку свідчать про активізацію на ньому факторингових операцій, їх трансформацію в організований і ефективний комплекс послуг.

Дослідження особливостей обліку факторингових операцій стало необхідним у зв'язку зі значним поширенням цих операцій в Україні та появою на ринку цілого ряду фінансових установ, які пропонують послуги факторингу. Однак учасники обороту зіткнулися з ситуацією відсутності правового регулювання відносин з факторингового обслуговування та проблем відображення здійснених операцій у бухгалтерському обліку.

У зв'язку з цим становить інтерес зарубіжний досвід, що ґрунтується на використанні міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), тим більше, що внаслідок властивої йому функції відображення бухгалтерський облік дозволяє документально зафіксувати і наочно продемонструвати динаміку виникнення, зміни і припинення громадянських прав і обов'язків.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Питання факторингу розглянуті в працях багатьох відомих вітчизняних науковців, таких як: Т.Е. Белялов, Ю.С. Скакальський, Ю.М. Лисенко, М. Олексієнко, І. Склеповий, В. Смачило, О.Г. Веренич, А.П. Шаповалова, О.М. Левченко, Р. Грачева, К.С. Сурніна, Я. Чубарова та ін. Серед російських дослідників варто виділити: Г.М. Гамірова, Б.З. Гвоздева, В.О. Зайцеву, Б.Л. Кучина, Т.Д. Маслокову, І.Я. Носкова, Л.Р. Смирнову, Е.Д. Халевинську та ін., а також зарубіжних авторів: Х. Андерсона, Дж. Гілберта, Д. Колдуелла, Ж. Матука, Б. Нідлза, П. Біское, Ф. Селінджера, М. Формана та ін.

Визначення сутності факторингу, його види, переваги та недоліки досліджували В.В. Смачило, Я. Чубарова, І. Склеповий. Питанням факторингу як ефективного інструменту управління дебіторською заборгованістю присвячені праці Т.Е. Белялова, Ю.С. Скакальського, Ю.М. Лисенко. Облік факторингових операцій досліджували О.Г. Веренич, А.П. Шаповалова, Р. Грачева, О.М. Левченко, К.С. Сурніна.

Проблематика дослідження. Здійснені раніше дослідження мають певне наукове і практичне значення. В той же час низка питань, пов'язаних з відображенням у бухгалтерському обліку факторингових операцій, залишаються досі невирішеними.

Метою статті є дослідження зарубіжних тенденцій обліку факторингових операцій та перспективи для України в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності.

Дослідження ґрунтується на використанні загальнонаукових прийомів і способів, а саме: абстракції та конкретизації, історико-логічної аргументації, бібліометричного аналізу наукової літератури, методів групування, порівняння, логічного моделювання, аналогії, системного підходу. Теоретичною та методологічною основою дослідження є наукові розробки з тематики дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Факторингові послуги – одна з найбільш молодих, але вже невід'ємних складових фінансового ринку в Україні.

Факторинг являє собою комплекс фінансових послуг, що надаються клієнту фактором в обмін на відступлення дебіторської заборгованості. В сучасних умовах факторинг є симбіозом фінансових, страхових та інформаційних послуг, спрямованих на підтримку зростання обсягів продажу клієнтами товарів, робіт, послуг.

Відносини по факторингових операціях схематично виглядають таким чином (рис. 1).

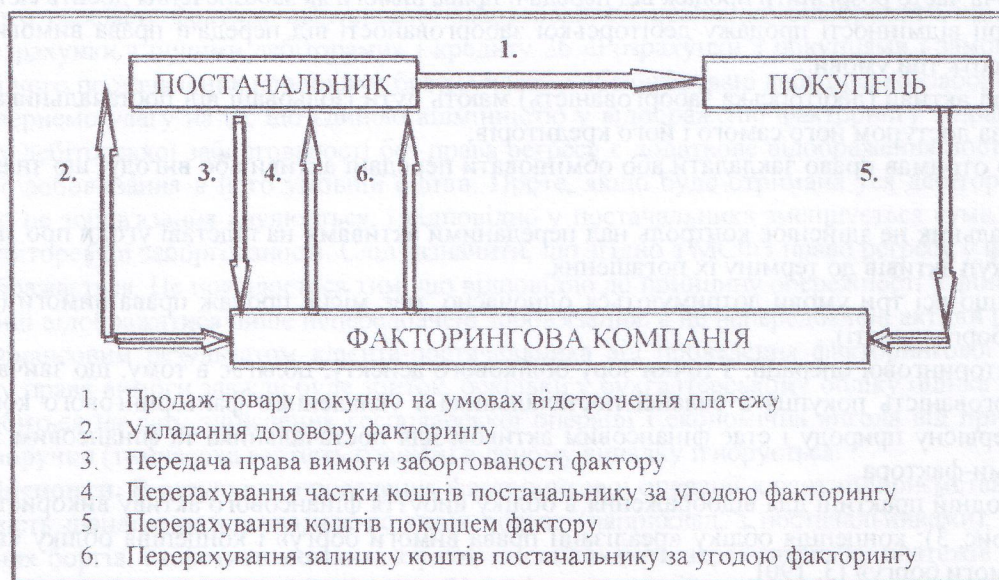

Рис. 1. Схема класичного факторингу

Передача фактору права вимоги до боржника найчастіше здійснюється шляхом передачі фактору оригіналів документів, що свідчать про право на отримання переданого боргу: контракт з покупцем; товаротранспортні документи; реєстр товаротранспортних документів; рахунки-фактури, акти приймання-передачі послуг та інші. Після отримання оригіналів документів, що свідчать про право на отримання переданого боргу, фактор відразу (або протягом декількох днів) перераховує клієнту певну суму грошових коштів. Плата зазвичай встановлюється у вигляді винагороди за факторингові операції або шляхом визначення вартості переданої вимоги, в розмірі, меншому, ніж номінальна вартість вимоги.

Методика відображення в обліку факторингових операцій залежить від видів факторингових взаємовідносин між фактором і клієнтом.

Класично розрізняють такі види факторингу:

- Факторинг з правом регресу – це фінансування клієнта під відступлення ним права грошової вимоги до третьої особи (боржника). У разі невиконання третьою особою (боржником) зобов'язань за контрактом у встановлений термін фактор має право повернути право грошової вимоги клієнту з подальшим відшкодуванням клієнтом суми фінансування і комісії за факторингове обслуговування.

- Факторинг без права регресу – це фінансування клієнта під відступлення ним права грошової вимоги до третьої особи (боржника). У разі невиконання третьою особою (боржником) зобов'язань за контрактом у встановлений термін фактор не має права повернути право грошової вимоги клієнту.

Керуючись пріоритетом економічного змісту операції, МСБО розрізняють два способи передачі дебіторської заборгованості в обмін на грошові кошти (рис. 2):

а) запозичення під забезпечення (secured borrowing);

б) продаж дебіторської заборгованості (sales of receivables) [1, с. 197].

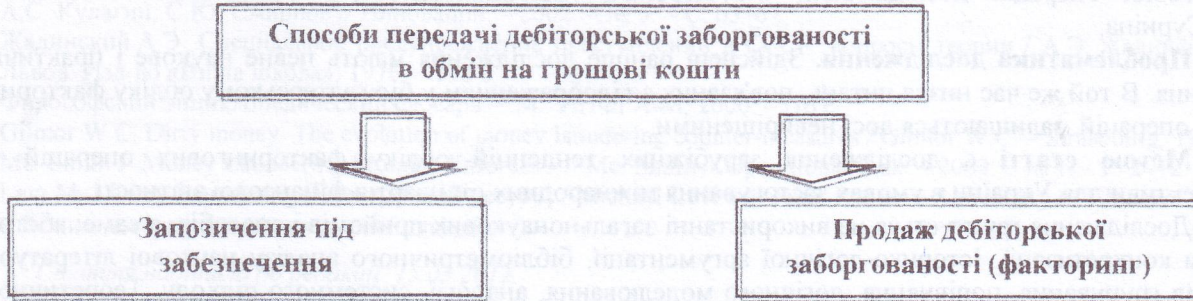

Рис. 2. Способи передачі дебіторської заборгованості в обмін на грошові кошти

Звернемо увагу, що передача права вимоги з метою забезпечення (в заставу) не означає її вибуття з балансу постачальника-заставника і відображення як активу у балансі заставодержателя. Більше того, фактичні дії з обслуговування дебіторської заборгованості, включаючи її стягнення, в таких випадках продовжує здійснювати постачальник.

По-іншому відбувається в тих випадках, коли дебіторська заборгованість продається постачальником фактору, хоча часто розрізнити продаж від передачі права вимоги як забезпечення досить складно.

Як критерії відмінності продажу дебіторської заборгованості від передачі права вимоги на неї МСБО розглядають три умови:

1) передані активи (дебіторська заборгованість) мають бути ізольовані від постачальника, тобто знаходитися поза доступом його самого і його кредиторів;

2) фактор отримав право закладати або обмінювати передані активи або вигоду, що знаходиться в них;

3) постачальник не здійснює контроль над переданими активами на підставі угоди про зворотну купівлю або викуп активів до терміну їх погашення.

Тільки якщо всі три умови дотримуються одночасно, має місце продаж права вимоги (продаж дебіторської заборгованості).

Зміст факторингової операції, з точки зору облікового аспекту, полягає в тому, що звичайна дебіторська заборгованість покупця в балансі постачальника з укладенням факторингового контракту змінює свою первісну природу і стає фінансовим активом для постачальника та фінансовим зобов'язанням для фірми-фактора.

В міжнародній практиці для відображення в обліку вибуття фінансового активу використовують дві концепції (рис. 3): концепція обліку «реалізації права вимоги боргу» і концепція обліку «відступлення права вимоги боргу» [3, 190].

Концепція обліку «реалізації права вимоги боргу» передбачає відображення вибуття фінансового активу, використовуючи дохідно-витратні рахунки.

Концепція обліку «відступлення права вимоги боргу» передбачає передачу фактору права грошової вимоги відображати у постачальника в розрізі дебіторської і кредиторської заборгованості.

Якщо дебіторська заборгованість передається без права регресу, то фактор приймає на себе ризик за збір (інкасацію), а також будь-які збитки за факторингом. Таким чином, при здійсненні факторингу без права регресу клієнт передає своє право отримання боргів від боржника фактору. Фактор стає власником неоплачених боргових вимог і бере на себе ризик їх несплати.

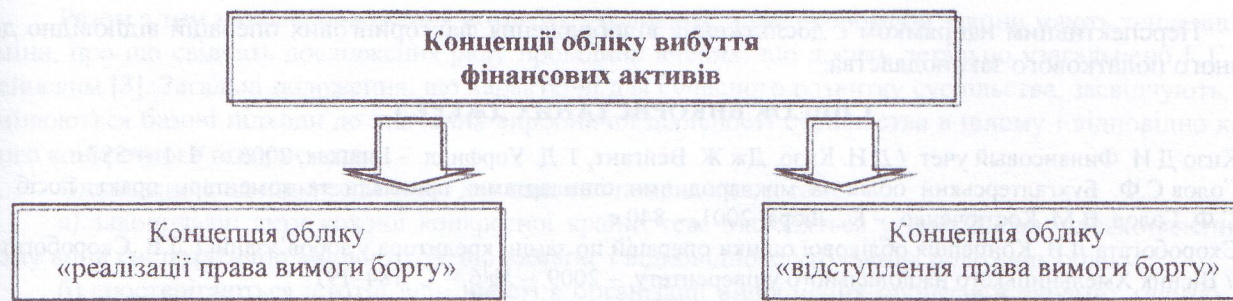

Рис. 3. Концепції обліку вибуття фінансових активів

При здійсненні факторингових операцій без права регресу продана дебіторська заборгованість переходить як актив з балансу постачальника у баланс фактора, оскільки разом з юридичною формою вона розглядається як передача і за своїм змістом (передача контролю). Сума дисконту відображається як витрати у постачальника і відповідно дохід у фактора.

Рахунок «До отримання від факторингу» (Due from Factor) розглядається постачальником як дебіторська заборгованість, оскільки на ньому відображаються надходження, що утримуються фактором в цілях покриття можливих знижок, повернення товарів тощо. Після закінчення встановлених термінів відповідні суми, що виконують гарантійну функцію, передаються фактором постачальнику.

В даному випадку вважаємо, що доцільним є використання концепції обліку «реалізації права вимоги боргу», згідно з якою передачу фактору дебіторської заборгованості у постачальника необхідно фіксувати в обліку на рахунках доходів і витрат, а саме на рахунках 733 «Інші доходи від фінансових операцій» та 952 «Інші фінансові витрати».

Якщо дебіторська заборгованість передається з правом регресу, то фактор має право виставити регрес постачальнику за неоплачену боржником дебіторську заборгованість. При факторингу з правом регресу ризик безнадійних боргів залишається за підприємством-продавцем дебіторської заборгованості.

У разі факторингу з правом регресу МСБО використовують метод фінансових інструментів, оскільки постачальник продовжує брати участь в обслуговуванні дебіторської заборгованості. Цей метод передбачає, що кожна сторона угоди з продажу визнає активи і зобов'язання, які вона контролює після здійснення угоди, і не визнає активи і зобов'язання, які були продані або погашені.

В даному випадку доцільним є застосування концепції обліку «відступлення права вимоги боргу», тобто передачу фактору дебіторської заборгованості необхідно відображати по дебету рахунку 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» і кредиту 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками», в результаті чого постачальник продовжує брати участь в обслуговуванні дебіторської заборгованості.

Звернемо увагу на те, що єдиною відмінністю у відображенні факторингу з правом регресу від продажу дебіторської заборгованості без права регресу є додаткове відображення постачальником регресного зобов'язання в його умовній оцінці. Проте, якщо буде отримана уся дебіторська заборгованість, то це зобов'язання анулюється, і відповідно у постачальника зменшується сума витрат від продажу дебіторської заборгованості. Слід зазначити, що згідно з МСФЗ право регресу у фактора в обліку не відображається. Це пояснюється тим, що відповідно до принципу обережності у фінансовій звітності повинні відображатися лише непередбачені зобов'язання, а не непередбачені активи [2, 465].

Фінансовим результатом клієнта-постачальника від проведення факторингової операції у разі продажу права вимоги завжди буде збиток, оскільки у бухгалтерському обліку оцінка майна і зобов'язань робиться на дату здійснення господарської операції і економічна вигода від прискорення отримання виручки (тимчасова вартість грошей) в даному випадку ігнорується.

Висновки. В результаті проведення факторингової операції клієнт підприємства-фактора дістає можливість швидше розрахуватися по своїх боргах (наприклад, з постачальниками), запобігти появі сумнівних боргів, скоротити можливі втрати, що виникають через затримку платежів і т.п. вигоди, за що він виплачує фактору певний відсоток. Унаслідок таких дій клієнт (постачальник, підрядник відносно дебіторів) знає точну дату оплати своїх вимог і може планувати та здійснювати подальші вкладення. Інакше кажучи, договір факторингу, з одного боку, звільняє клієнта від збору грошей із своїх боржників, а з другого – вирішує поточні проблеми його виробничої діяльності.

Вважаємо, що факторинг є фінансовим інструментом і результати від факторингових операцій без права регресу пропонуємо відображати у постачальника на рахунках 733 «Інші доходи від фінансових операцій» та 952 «Інші фінансові витрати», а передачу фактору права грошової вимоги з правом регресу відображати в розрізі заборгованості по дебету рахунку 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» і кредиту 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

Перспективним напрямком є дослідження відображення факторингових операцій відповідно до чинного податкового законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кизо Д.И. Финансовый учет. / Д.И. Кизо, Дж.Ж. Вейгант, Т.Д. Уорфилд. – Бишкек, 2006. – Ч. 1. – 557 с.
2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: практ. посіб. / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
3. Скоробогата Л.В. Концепція облікової оцінки операцій по заміні кредитора у зобов'язанні / Л.В. Скоробогата // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 6. – С. 184–191.

Стаття надійшла до редакції 28.02.2012.

УДК 657.6: 657.478.2

Дудкевич О.В., асистент,

Гузар Б.С., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

ШЛЯХИ ПОСИЛЕННЯ ІНФОРМАТИВНОСТІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

В статті розглянуті проблемні питання інформативності фінансової звітності підприємств України, їх вплив на прийняття рішень внутрішніми та зовнішніми користувачами, та пропонуються практичні рекомендації щодо їх усунення.

Ключові слова: фінансова звітність, інформативність, бухгалтерський учет, власність, земельні ресурси.

The article deals with problematic issues of self-descriptiveness of financial statements of enterprises in Ukraine, their influence on decision-making by internal and external users, and offers practical recommendations concerning their elimination.

Key words: financial statements, self-descriptiveness, accounting, property, land resources.

Постановка проблеми. Функціонування підприємства передбачає досягнення відповідних умов. Досягнення поставленої власником мети можливе лише за умови, якщо у нього чи іншої відповідальної особи, найнятої ним для виконання керівних функцій, будуть одержані та узагальнені дані про наявність ресурсів і ті процеси, що відбуваються на підприємстві та в навколишньому середовищі. Серед них особливе місце займає інформація про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання. Тільки наявність такої інформації є запорукою прийняття рішень для підвищення ефективності господарської діяльності. Причому особливого значення набуває повнота інформації, під якою слід розуміти дані про ті процеси, що характеризують навколишнє середовище та діяльність самого підприємства.

Фінансова звітність є основним джерелом інформації щодо фінансового стану підприємства, його фінансового та виробничого потенціалу, а також доцільності вкладення в нього інвестицій іншими суб'єктами господарювання. Тому, на нашу думку, посилення інформативності фінансової звітності є одним із основних завдань вітчизняної бухгалтерської науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем інформативності фінансової звітності для прийняття управлінських рішень були присвячені праці таких вітчизняних вчених, як: Г. Білик, О. Бородкін, Ф. Бутинець, Б. Валуєв, С. Голов, М. Кужельний, М. Лучко, О. Павловська, В. Пархоменко, А. Поддєрьогін, М. Пушкар, В. Сопко та ін. Але практичні питання щодо покращення інформативності фінансової звітності, на нашу думку, досліджені недостатньо.

Мета і завдання дослідження. Метою статті є вирішення проблем відображення інформації у фінансовій звітності та надання їй більшої інформативності не лише внутрішнім, але й зовнішнім користувачам.

Виклад основного матеріалу. Вивчення літературних джерел засвідчило, що різні автори по-різному підходять до визначення основи (базису) побудови бухгалтерського обліку і звітності. Так, А.В. Зонова висловила цікаву думку, що «бухгалтерський облік, включаючи звітність як його складову частину, базується на економічних законах, які об'єктивні і не повинні залежати від законотворчості тієї чи іншої країни» [2, с. 29]. Здавалося б, що такий доказ достатньо логічний, послідовний і його слід покласти в основу побудови обліку.